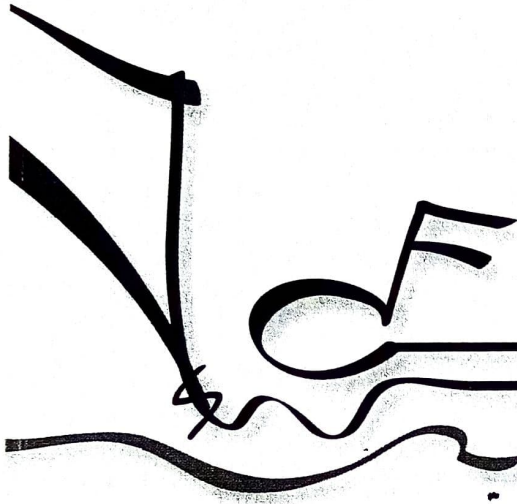

Vth Македонски психијатриски
конгрес со меѓународно учество

Vth Macedonian Psychiatric Congress
and International Meeting

ЗБОРНИК НА АПСТРАКТИ

22 – 26 мај 2013, Охрид, Република Македонија

BOOK OF ABSTRACTS

22 – 26 May 2013, Ohrid, Republic of Macedonia

sponsor
of the event

сиромашните, а за тоа не било потребно некое стручно знаење и методи. Патот од пракса према теорија е единствен начин сестринството да се издигне во редот на самостојна професија.

Идеата да се издиференцира здравствениот проблем кој треба да го решава службата за здравствена нега е стар колку и работата на процесот на здравствена нега. Медицинската сестра е најдолго со болниот, поради природата на својата работа има можност да го издвои проблемот и реакцијата на болниот на болеста, реакцијата на семејството, на заедницата, што преставува основа за формирање на сестринската дијагноза. АНА го прифаќа и озаконува овој термин 70 год.од минатиот век. Фактот дека прифаќањето на сестринските дијагнози започнува многу подоцна, а издвојување на оваа етапа уште подоцна, укажува на долготраен и сложен процес кои сестрите го развивале во теориски модел. Ако проблемот во минатото бил во сиромаштвото на сестринското знаење, проблемот во иднина е во применување на тоа знаење. Современото сестринство се темели на знаење, теорија и истражување.

O-072

ЗНАЧЕЊЕТО НА ПРОФИЛОТ МЕДИЦИНСКА СЕСТРА—СПЕЦИЈАЛИСТ ПО МЕНТАЛНО ЗДРАВЈЕ ЗА РАЗВОЈОТ НА ПСИХИЈАТРИЈАТА ВО МАКЕДОНИЈА

Ристевска С., Филов И., Ристевска-Димитровска Г.

Високата медицинска школа, членка на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола е прва високо образовна установа која едуцира здравствени работници во Македонија. Започна со работа во 1988/1989 академска година. Согласно воспоставената практика од европскиот високообразовен простор, дипломираните студенти на тригодишните студиски програми имаат можност за надградување на својата едукација, со продолжување на студии на втор циклус односно на специјалистички стручни студии во траење од два семестри. Студиската програма за сестри, специјализација Ментално здравје има за цел да одговори на потребите на општеството за специјализирани кадри од областа на здравствената заштита на менталното здравје. Овие кадри поседуваат знаења и вештини, кои ги прават компетентни за одделни услуги на здравствената заштита. Програмата ја интегрира теоријата и практичното

искуство и се реализира на начин кој овозможува стекнатите знаења и искуства да се надоградуваат во текот на специјализацијата, и на тој начин специјалистите по Ментално здравје да се соочуваат со променливите потреби на здравството. Студиската програма е дизајнирана согласно со Европските директиви за регулирани професии, потребите на земјата за ваков вид кадри, со целите на Стратегијата на СЗО “Здравје во 21 век”, начелата на Болоњската декларација, како и постојната здравствена политика на Република Македонија. Сестрата специјалист за ментално здравје е оспособена за работа во психијатриски одделенија, психијатриски ординации, психијатриски клиници, центри за ментално здравје, психотераписки институции, одели за третман на зависности. Значењето на специјализацијата по Ментално здравје на сестрите е огромно за развојот на психијатријата во Р. Македонија од причина што ја менува целокупната концепција на организирање на здравствената нега на психијатрискиот болен. Оваа година Високата медицинска школа слави дваесет и пет години од основањето, горда на својот развој во едукација на здравствени работници и со стремежи и желби, образованието на сестринството да го воведо во академски тип на образование со што ќе се вброи меѓу земјите во Европската Унија кои најмногу му посветуваат внимание на развивање на единствен европски систем за едукација на сестрите и акушерките, во склад со европските директиви на регулирани професии.

O-073

ЕПИГЕНЕТСКО ВЛИЈАНИЕ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА КАЈ ПСИХОТИЧНИТЕ РАСТРОЈСТВА

Пакетчиева К., Полазаревска М., Манушева Н., Мицева Величковска Е., Филиповска А., Пејоска Герасова В.

Последните години, се повеќе епидемиолошки истражувања упатуваат на тоа дека врз активноста на гените влијаат факторите на надворешната средина, односно, клетките на мозокот можат да ги „запаметат“ надворешните параметри. Новите докази сугерираат дека случувањата и карактеристиките на животната средина ја модифицираат експресијата на гените независно од примарната низа на ДНК преку епигенетски процеси.